

APLINKOS APSAUGOS AGENTŪRA

TVIRTINU:
Direktorius
Liutauras Stoškus
2008-02-14

TYRIMŲ, SIEKIANŲ NUSTATYTI ACETALDEHIDO KONCENTRACIJĄ APLINKOS ORE VILNIUJE, POTENCIALIAI DIDŽIAUSIO UŽTERŠTUMO ŠIUO TERŠALU VIETOSE PROGRAMA 2008 M.

I. Tyrimų tikslas - nustatyti acetaldehido koncentraciją Vilniuje prie galimai didžiausių acetaldehido taršos šaltinių.

II. Tyrimų vietos

Vietos tyrimams atlikti parinktos remiantis 2006 m. taršos šaltinių inventorizacijos duomenimis ir Kauno technologijos universiteto doc. Kristinos Kantminienės atlikta studija „Acetaldehido atsiradimo šaltiniai, elgsena aplinkoje ir poveikis žmonių sveikatai“. Studijoje teigiama, kad vienas iš acetaldehido patekimo į atmosferą šaltinių yra gamybos procesai. Be to, jis išsiskiria deginant medieną bei kitą kietą kurą, plastiką, šiukšles. Dar vienas svarbus acetaldehido šaltinis yra automobilių išmetamosios dujos. Tyrimų vietos parinktos prie galimai didžiausių acetaldehido taršos šaltinių – įmonių deklaruojančių acetaldehido išmetimus, intensyvaus eismo gatvių, rajone, kur vyrauja individualūs senos statybos namai, neprijungti prie centrinio šildymo sistemos. Palyginimui parinkta vieta atokiau nuo bet kokių taršos šaltinių.

1. Vilniaus valymo įrenginių aplinkoje - priklausomai nuo tyrimų metu vyrausiančios vėjo krypties, pavėjinėje pusėje nuo valymo įrenginių;

2. Intensyvaus transporto eismo vietoje – prie Žirmūnų oro kokybės tyrimų (OKT) stoties;

3. Prie UAB „Vilniaus duona plus“ 1-osios kepyklos (Konarskio g.);

4. Prie AB „Plasta“, Savanorių pr.;

5. Tankiai gyvenamame rajone Žvėryne tarp senų, krosnimis šildomų, gyvenamųjų namų, Treniotos g.;

6. Foninei koncentracijai nustatyti - gyvenamajame rajone, atokiau nuo taršos šaltinių, prie Lazdynų OKT stoties.

III. Tyrimų laikas ir trukmė

Tyrimus numatoma atlikti skirtingais metų sezonais – žiemą, pavasarį, vasarą, rudenį. Oro mėginius tyrimams numatoma imti atsitiktinai parinktu laiku, pagal galimybę - esant nepalankioms teršalų išsisklaidymui meteorologinėms sąlygoms, t.y., vyraujant orams be kritulių, pučiant silpnam vėjui. Kiekvienoje tyrimų vietoje, kiekvieno tyrimo metu imama po 3 mėginius, kiekvienam mėginiui oras į specialias talpas ir/arba sorbcinius vamzdelius siurbiamas po 30 min. Į sorbcinius vamzdelius įsiurbto oro tūris turi būti ne mažesnis kaip 3 litrai. Per sezoną atlikti bent po vieną tyrimą kiekvienoje tyrimų vietoje.

IV. Analizuojami parametrai – acetaldehidai. Tyrimų metu fiksuojami meteorologiniai parametrai – vėjo kryptis, oro temperatūra.

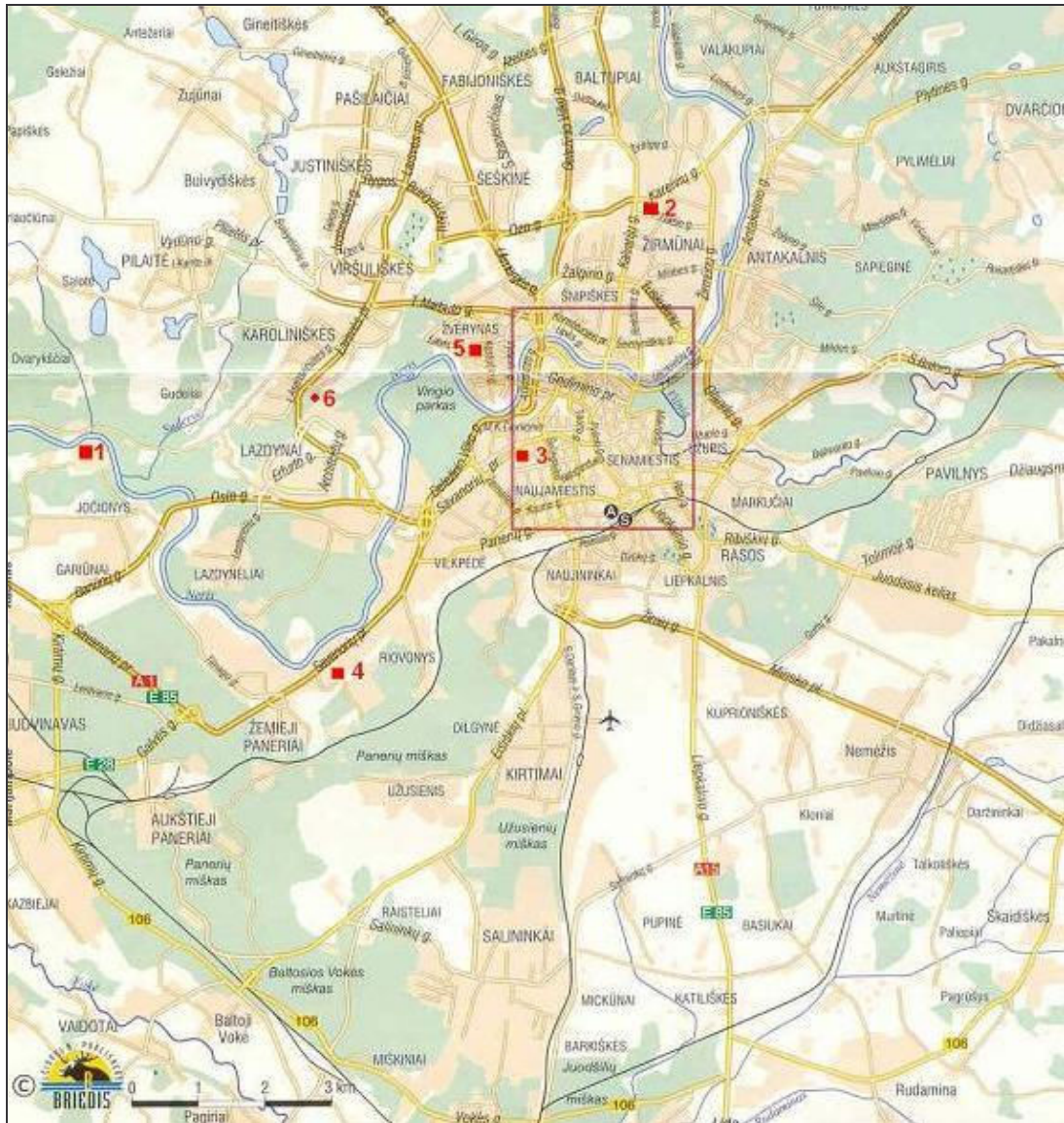
V. Programos priemonės ir vertinimo kriterijai:

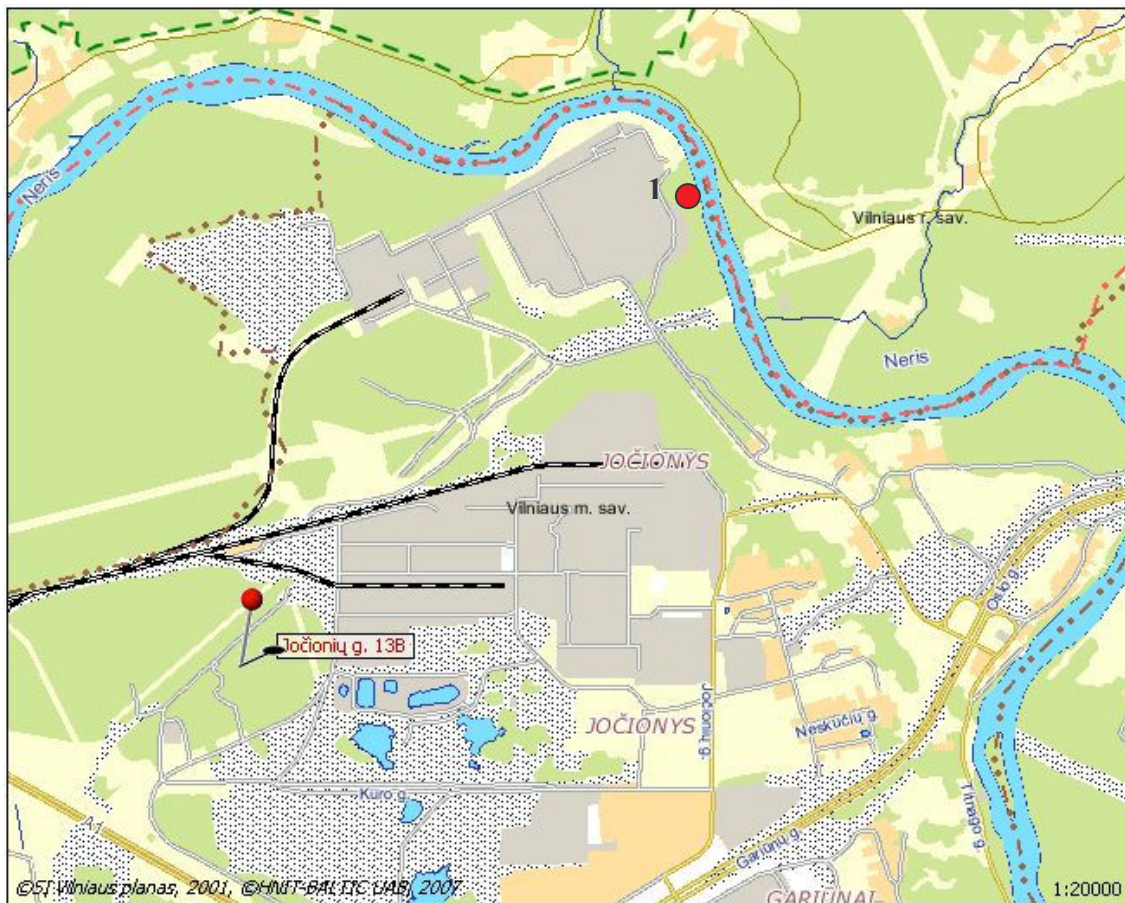
1. Oro mėginius ima ATD operatyvinio skyriaus specialistai, naudodami specialias talpas ir/arba sorbcinius vamzdelius. Mėginiai pristatomi į ATD cheminės analizės skyrių acetaldehido koncentracijai nustatyti.

2. Gauti rezultatai lyginami su ribine aplinkos oro užterštumo pusės valandos verte, vadovaujantis AM ir SAM 2007 m. birželio 11 d. įsakymu Nr. D1-329/V-469 „Dėl teršalų, kurių kiekis aplinkos ore ribojamas pagal Europos Sąjungos kriterijus, sąrašo ir teršalų, kurių kiekis aplinkos ore ribojamas pagal nacionalinius kriterijus, sąrašo ir ribinių aplinkos oro užterštumo verčių patvirtinimo“.

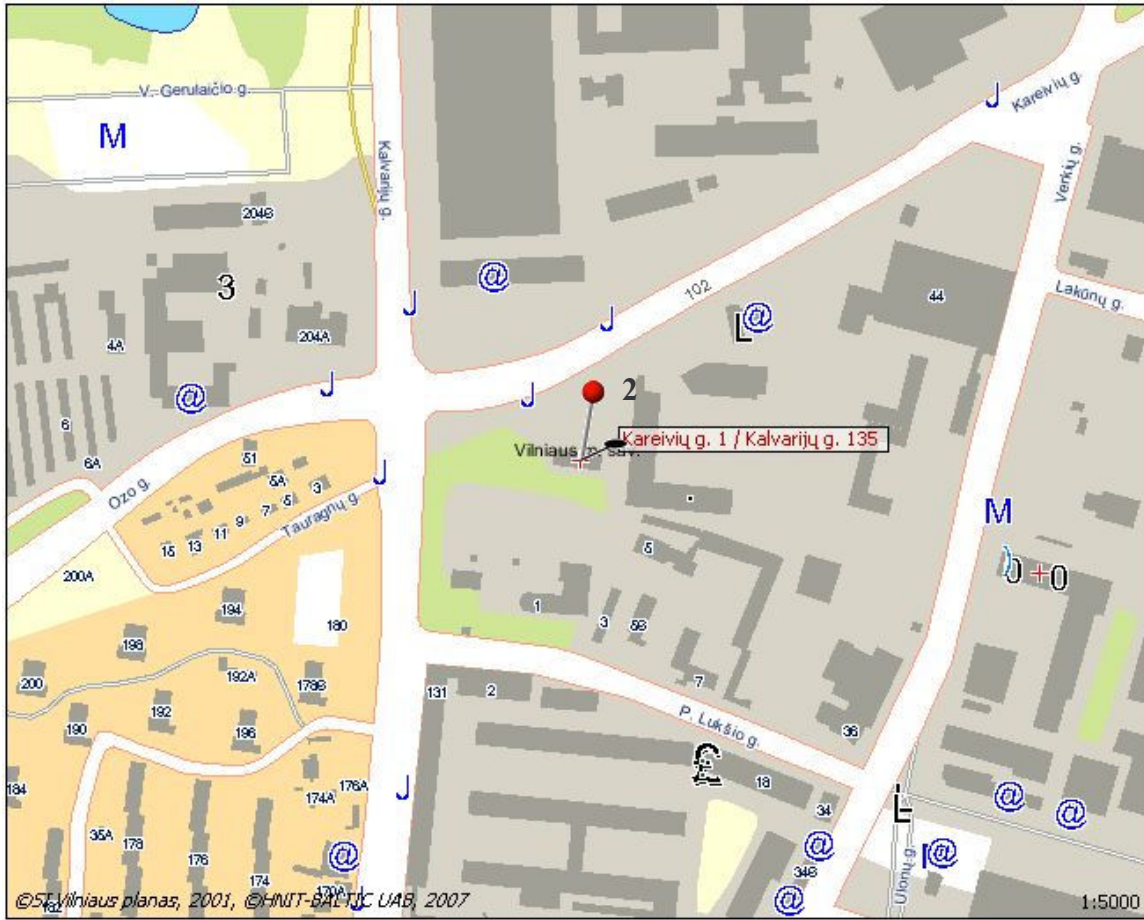
VI. Numatomi rezultatai - numatoma įvertinti ar acetaldehido koncentracija prie galimai didžiausių acetaldehido taršos šaltinių neviršija ribinės aplinkos oro užterštumo vertės, nustatytos pusė valandos.

Tyrimų vietų schema (po konsultacijų su ATD specialistais schema bus detalizuota)

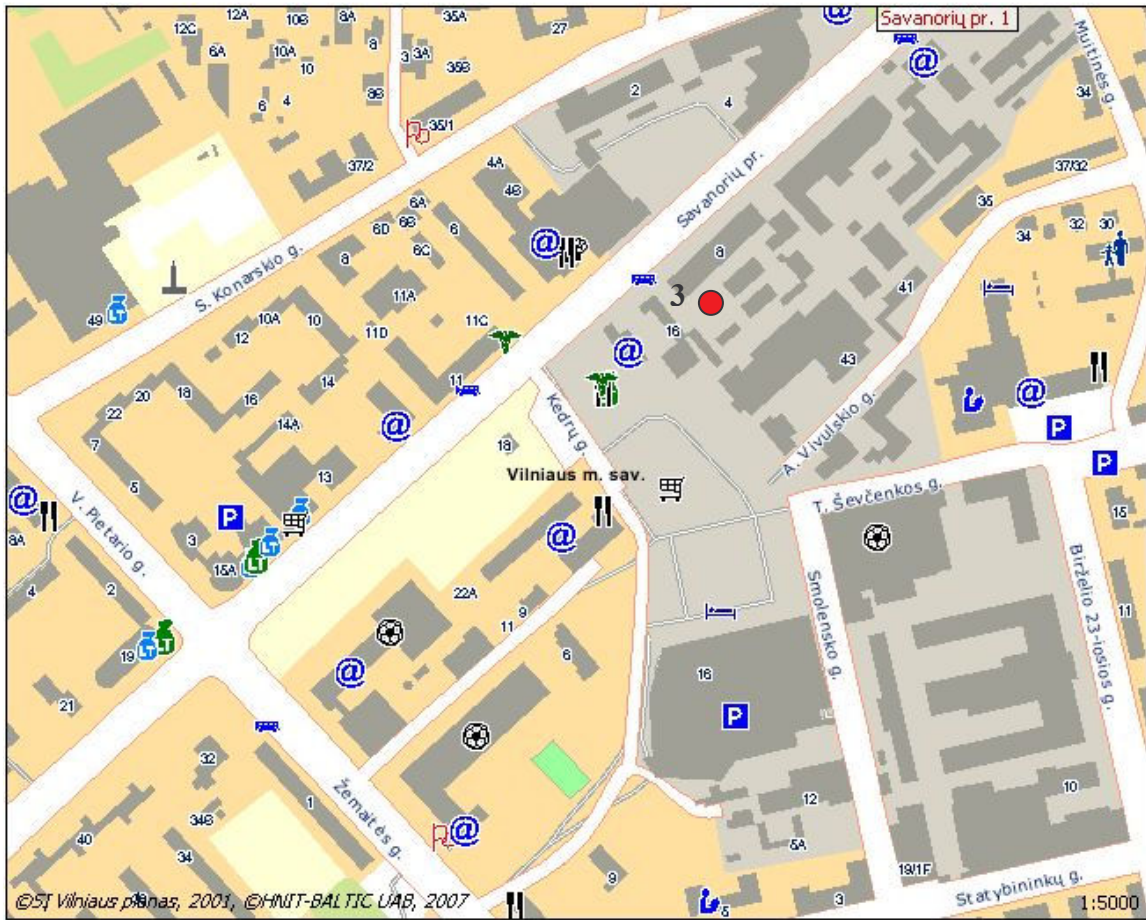

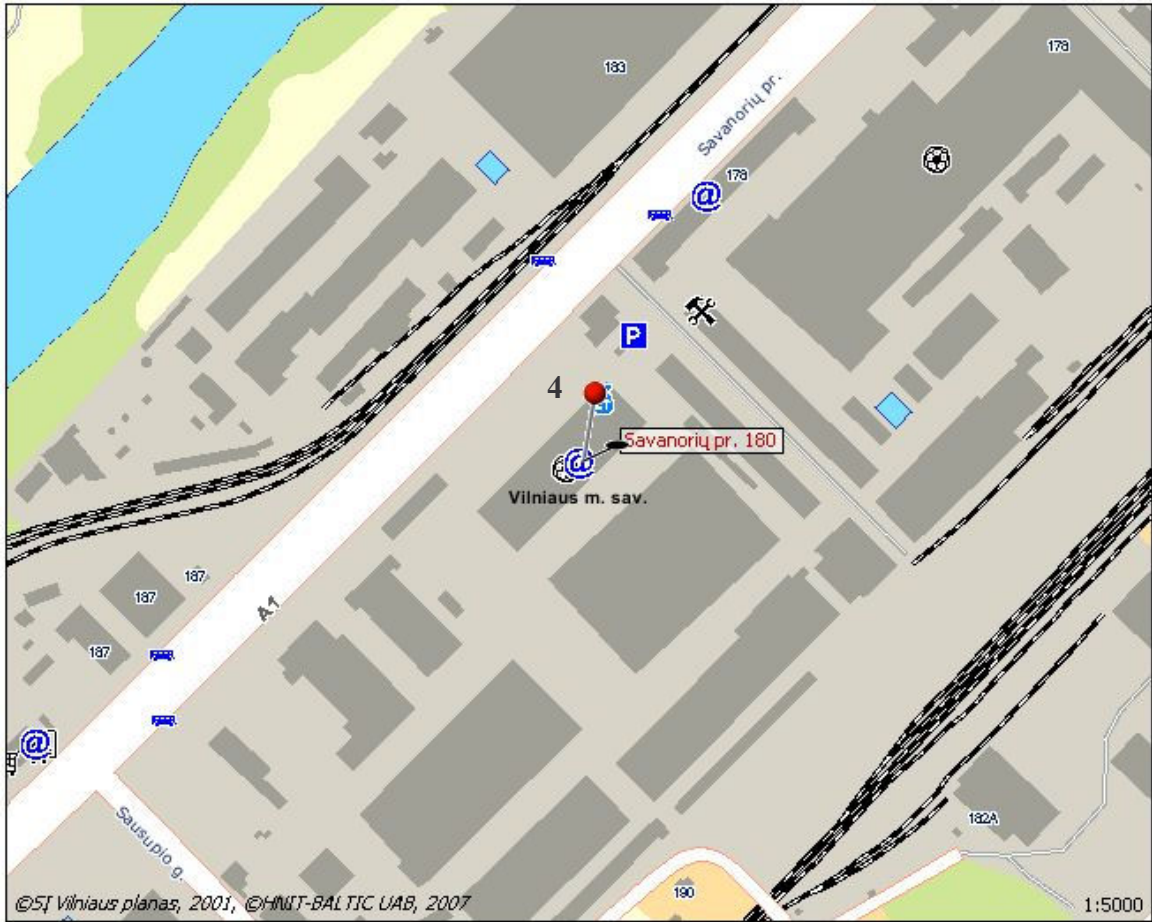
1 - Vilniaus valymo įrenginių aplinkoje - priklausomai nuo tyrimų metu vyraujančios vėjo krypties, pavėjinėje pusėje nuo valymo įrenginių;

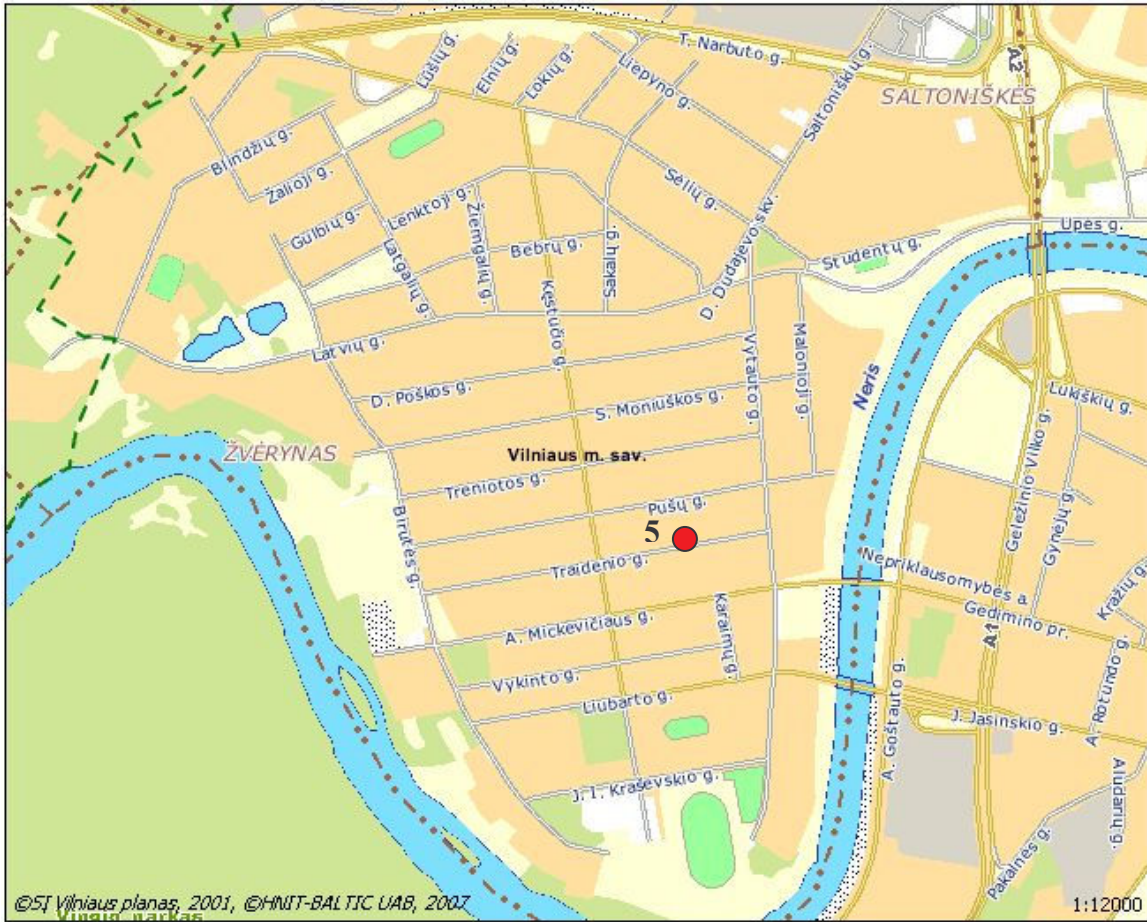
2 - Intensyvaus transporto eismo vietoje – prie Žirmūnų oro kokybės tyrimų (OKT) stoties;

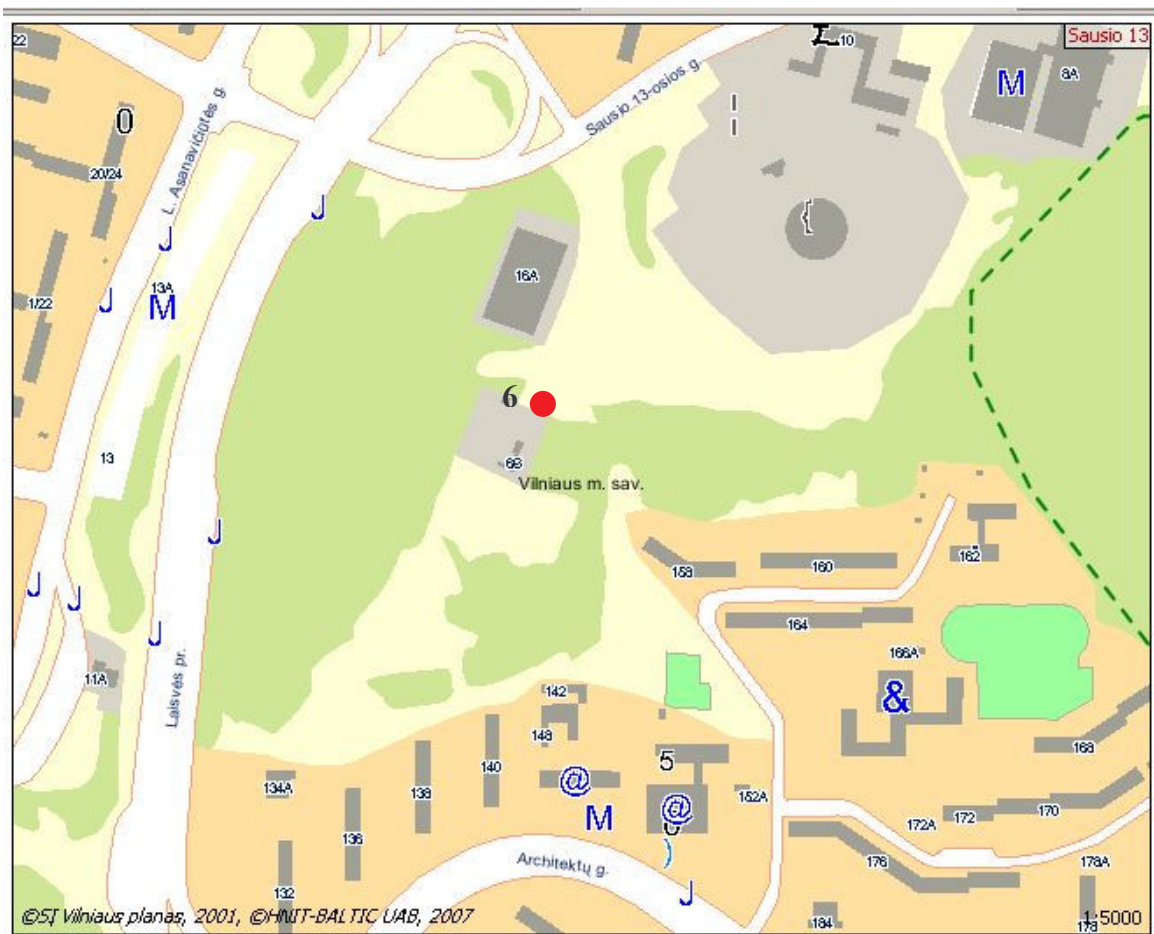
3 - Prie UAB „Vilniaus duona plus“ 1-osios kepyklos (Konarskio g.);

4 - Prie AB „Plasta“, Savanorių pr.;

5 - Tankiai gyvenamame rajone Žvėryne tarp senų, krosnimis šildomų, gyvenamųjų namų, Treniotos g;

6 Foninei koncentracijai nustatyti - gyvenamajame rajone, atokiau nuo taršos šaltinių, prie Lazdynų OKT stoties.

Programos įgyvendinimo priemonių planas

Tyrimų tikslas	Parametrai	Tyrimų vietos	Tyrimų data	Atsakingi vykdytojai
Nustatyti maksimalią acetaldehido koncentraciją Vilniuje prie galimai didžiausių acetaldehido taršos šaltinių.	Acetaldehidas, vėjo kryptis, oro temperatūra.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Vilniaus valymo įrenginių aplinkoje - priklausomai nuo tyrimų metu vyrausančios vėjo krypties, pavėjinėje pusėje nuo valymo įrenginių; 2. Intensyvaus transporto eismo vietoje – prie Žirmūnų oro kokybės tyrimų (OKT) stoties; 3. Prie UAB „Vilniaus duona plius“ 1-osios kepyklos (Konarskio g.); 4. Prie AB „Plasta“, Savanorių pr.; 5. Tankiai gyvenamame rajone Žvėryne tarp senų krosnimis šildomų gyvenamųjų namų Treniotos g.; 6. Foninei koncentracijai nustatyti - gyvenamajame rajone, atokiau nuo taršos šaltinių, prie Lazdynų OKT stoties. 	<p>Atsitiktinai parinktos datos atsižvelgiant į meteorologines sąlygas bei ATD darbo planą:</p> <p><i>2008 m. kovo-gegužės mėn. – po vieną tyrimą kiekvienoje tyrimų vietoje;</i></p> <p><i>2008 m. birželio-rugpjūčio mėn. - po vieną tyrimą kiekvienoje tyrimų vietoje;</i></p> <p><i>2008 m. rugsėjo-lapkričio mėn. - po vieną tyrimą kiekvienoje tyrimų vietoje;</i></p> <p><i>2008 m. vasario, gruodžio mėn. - po vieną tyrimą kiekvienoje tyrimų vietoje;</i></p>	Aplinkos tyrimo departamento (ATD) Operatyvinis skyrius; ATD Cheminės analizės skyrius.